

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με χαρά και βαθύτατο αίσθημα ευθύνης, η ΠΑΣΤΑΛΙ.ΑΜΚΕ, με έδρα την Παλαιά Χρύσα της Ξάνθης, σας προσκαλεί στις εκδηλώσεις του 1ου Φεστιβάλ Παραγωγικής και Βιομηχανικής Κληρονομιάς με τον τίτλο «Φαερόπ».

Φαερόπ, μια λέξη παρμένη από το λεξιλόγιο των καπνεργατών: «εφάγαμε φαερόπ» (= we Got Fire), δηλ. απολυθήκαμε, πεταχθήκαμε έξω. Ο όρος, όμως, χρησιμοποιείται εδώ «ανάποδα», θέλοντας να τονίσουμε, ότι η διερεύνηση του παραγωγικού μας παρελθόντος πρέπει να συνδεθεί με το παρόν δημιουργικά και γόνιμα, ως εργαλείο για να... μην «φάμε τελικά Φαερόπ» από τον τόπο μας.

Το Φεστιβάλ Φαερόπ, με επίκεντρο την Ξάνθη, ξεκινάει από τον αγρό και από το πιο ονομαστό καπνοτόπι μας, τη Χρύσα (το αλλοτινό Κιρέτσιλερ). Σταδιακά θα διασυνδεθεί με τα υπόλοιπα αστικά και αγροτικά κέντρα της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, σκοπεύοντας ν' αποτελέσει σημείο αναφοράς για τους κατοίκους της περιοχής μας και όχι μόνο. Κεντρικοί στόχοι του φεστιβάλ, η δημιουργική αναδίφηση του παραγωγικού μας παρελθόντος και η σύνδεσή του με το παραγωγικό παρόν, μέσω της αξιοποίησης του παραγωγικού αποθέματος της βιομηχανικής κληρονομιάς.

Το φεστιβάλ ξεκίνησε το ταξίδι του τον Μάη του 2024 λιγάκι ανορθόδοξα: Οι μαθητές του Εργαστηρίου Δημιουργικής Γραφής Φιλαναγνωσία (υπεύθυνη η κ. Βασιλική Στρώλη) φιλοξενήθηκαν στη διατηρητέα παλιά οικοτεχνία καπνού «Παστάλι», χωρίς ηλεκτρισμό, με θέρμανση μα ξυλόσομπια. Δουλέψανε με το μυαλό και τα χέρια, γιατί πρέπει να ξαναβασιστούμε στο μυαλό και στα χέρια μας, όπως έλεγε ο αείμνηστος συνεταιριστής Αλέξανδρος Μπαλτατζής. Το Φεστιβάλ Φαερόπ εισέρχεται σήμερα στη «βιομηχανική... ηλεκτροδοτούμενη» του φάση και παρουσιάζει τις παρακάτω εκδηλώσεις και δράσεις. Το περιεχόμενο τους θα δίνεται σε αναλυτικά δελτία τύπου, τα οποία και θα είναι διαθέσιμα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της ΠΑΣΤΑΛΙ.ΑΜΚΕ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

18-19-20 ΟΚΤ 2024

Εκπαιδευτικό - βιωματικό σεμινάριο: «Η αύλη τεχνική μαστοριά της πέτρας και της ξυλοδεσιάς».

Το σεμινάριο της θεματικής ενότητας «Μάστορες – Κάστορες» επιχειρεί να φέρε σε επαφή επιστήμη και χειρωνακτική εργασία μέσα από την εκπαίδευση, ανοίγοντας παράλληλα τα ζητήματα που αφορούν τη διάδοχη κατάσταση στο ανθρώπινο δυναμικό, τόσο στον κατασκευαστικό όσο και στον παραγωγικό τομέα. Ο πρωτομάστορας της αναστήλωσης του ιστορικού γεφυριού της Πλάκας, κ. Θανάσης Πόροβος, από τα Γρεβενά, έρχεται στο Παστάλι για να «πασταλιάσει» (διαλέξει) τις κατάλληλες πέτρες, εκπαιδεύοντας τους συμμετέχοντες στη μακράννη τεχνική μαστοριά των πετράδων. Συνοδοιπόροι του μαστρο-Θανάση, ο Σωτήρης Παράσχου, αρχιτέκτονας – αναστηλωτής και επιβλέπων τεχνικός του σεμιναρίου, και η Μαρία Πετρά, βιομηχανική αρχαιολόγος και μουσειολόγος, η οποία και θα εισάγει τους εκπαιδευόμενους στους τρόπους διαχείρισης ενός προβιομηχανικού συνόλου.

Συμμετοχή επί πληρωμή. Προτεραιότητα θα δοθεί σε τεχνίτες, φοιτητές Πολυτεχνικών και Τεχνικών Σχολών, μηχανικούς και συντηρητές. Αναλόγως των διαθέσιμων θέσεων, δεκτό θα γίνουν και λοιποί ενδιαφερόμενοι.

Παροχές: Βεβαίωση συμμετοχής / Δυο γεύματα (πρωινό-βραδινό) / Πλούσιο σεμιναρικό υλικό / Βιωματικές αναμνήσεις από το παρελθόν.

Χώρος διεξαγωγής: Παστάλι (Παλαιά Χρύσα)
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του σεναρίου από τους συμμετέχοντες, θα πραγματοποιηθεί κλήρωση για μία δωρεάν διαμονή στον διατηρητέο χώρο Παστάλι.

1ο Φεστιβάλ Παραγωγικής & Βιομηχανικής κληρονομιάς ΦΑΕΡΟΠ

Ο « τ ε ρ μ π ι έ ς »
ε π α ν ά κ τ η σ η ς
τ η ς π α ρ α γ ω γ ι κ ή ς μ α ς
α ν τ ί λ η ψ η ς .

Ο « τ ε ρ μ π ι έ ς »
τ η ς σ υ ν ε ρ γ α τ ι κ ή ς
κ α ι σ υ ν ε τ α ι ρ ι σ τ ι κ ή ς
π α ι δ ε ί α ς .

τοποθετεί κλήρωση για μία δωρεάν διαμονή στον διατηρητέο χώρο Παστάλι.

21 ΟΚΤ 2024 / 19:00

Παρουσίαση βιβλίου: «Δεύτερο ταξίδι στην αιωνιότητα» του πρωτομάστορα κ. Θανάση Πόροβου.

Χώρος διεξαγωγής: Παλιό Δημαρχείο Ξάνθης, Αίθουσα συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου

27 ΟΚΤ 2024 / 11:00-14:00

Παλαιά Χρύσα - Κιρέτσιλερ: «Η αναδίφηση ενός ξεχασμένου παραγωγικού τοπίου της καπνοκαλλιέργειας».

Η Παλαιά Χρύσα (αλλοτινό Κιρέτσιλερ), υπήρξε για πολλά χρόνια το επίκεντρο της πιο αρωματικής ποικιλίας καπνών ανατολικού τύπου, με μεγάλη εμπορική αξία. Ο καπνέμπορας Marco Nestoroff, το 1928, στο εμβληματικό έργο του "Les tabacs d' Orient" («Τα καπνά της Ανατολής»), όρισε την ποικιλία «Μπασμά Κιρέτσιλερ» ως τον ευγενέστερο και ακριβότερο καπνό του κόσμου.

Η δημιουργία μιας πρώτης πολιτισμικής διαδρομής, ως σημείο αναφοράς και επαναφοράς στη συλλογική μνήμη αυτού του τόπου, κρίνεται επιβεβλημένη για το πιο ονομαστό αλλά ξεχασμένο αλλοτινό καπνοτόπι. Στο πλαίσιο του φεστιβάλ θα τοποθετηθούν, από την ΠΑΣΤΑΛΙ.ΑΜΚΕ, οι πρώτες δύο πινακίδες με πληροφοριακό υλικό για τη φυσιογνωμία του οικισμού και τους ανθρώπους που το ν διαμόρφωσαν: μουσουλμάνους και χριστιανούς.

Ο βιωματικός ιστορικός περίπατος θα ξεκινήσει, με συνοδεία μουσικών, από τη γέφυρα η οποία ενώνει τη Νέα Χρύσα με την Παλαιά, και θα καταλήξει στο «Παστάλι», όπου και θα πραγματοποιηθεί μουσική παράσταση τραγουδιών της πλούσιας πολιτισμικής φυσιογνωμίας της Αν. Μακεδονίας και Θράκης.

Συμμετοχή επί πληρωμή. Ο αριθμός των θέσεων είναι περιορισμένος.
Χώρος διεξαγωγής: Χρύσα / Παστάλι

9-10 ΝΟΕ 2024

Διήμερο σεμινάριο: «Μιαντουλάπα, τρεις πόλεις, μια ιστορία: Γιουδά Χαΐμ Περαχιά», ένα σεμινάριο ενεξελίξει. Βιομηχανική κληρονομιά και μουσειακό θέατρο.

Μπορεί ένα τυχαίο ευτελές τεκμήριο να ξετυλίξει μια ιστορία, η οποία συνδέεται με το παραγωγικό παρελθόν μιας περιοχής και την παρουσία μιας κοινότητας η οποία εξοντώθηκε;

Προσκεκλημένη της ΠΑΣΤΑΛΙ.ΑΜΚΕ, η ΚΟΙΝΣΕΠ. Heterotopia Museum Theater και οι ιδρυτές της Δρ. Φωτεινή Βενιέρη και Rebecca Shelley, θα μιλήσουν τους συμμετέχοντες του σεμιναρίου στις τεχνικές και στην πρακτική εφαρμογή μιας πρώτης μουσειο-θεατρικής δράσης. Αντικείμενο αυτής η ντουλάπα του Γιουδά Χαΐμ Περαχιά, ο οποίος υπήρξε λογοτέχνης και διευθυντής της καπνικής εταιρείας "Commercial Tobacco Company of Salonica Ltd" και ένας από τους έξι Έλληνες Εβραίους της Ξάνθης επιζώντες του Ολοκαυτώματος.

Η ΠΑΣΤΑΛΙ.ΑΜΚΕ, επιθυμεί να εντάξει μέσα στο Φεστιβάλ Φαερόπ τη συγκρότηση ομάδας ή ομάδων με αντικείμενο το μουσειακό θέατρο και την παρουσίαση κάθε χρόνο διαφορετικών έργων, εμπνευσμένων από την παραγωγική μας κληρονομιά, ως μια νέα πολιτιστική συνεργατική πρόταση.

Στο σεμινάριο συμπράττουν ο Νίκος Κοσμίδης, Υπ. Διδ. Αρχιτεκτονικής (ΔΠΘ) με αντικείμενο έρευνας τους χώρους μνήμης, και η Μαρία Πετρά, βιομηχανική αρχαιολόγος-μουσειολόγος και υπεύθυνη της ΠΑΣΤΑΛΙ.ΑΜΚΕ.

Χώρος διεξαγωγής: Παστάλι (Παλαιά Χρύσα)